

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/895/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7712216204
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ladislav Duditš
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7712216204.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ladislava Duditša a sudkýň Mgr. Angeliky Sopoligovej a JUDr. Evy Feťkovej v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, v konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Michalovce č.k. 5C/239/2012-18 zo dňa 4. augusta 2014 a proti uzneseniu Okresného súdu Michalovce č.k. 5C/239/2012 - 53 zo dňa 09. októbra 2014 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Náhradu trov odvolacieho konania žalovanej proti žalobcovi n e p r i z n á v a.

P o t v d z u j e uznesenie Okresného súdu Michalovce č.k. 5C/239/2012-53.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol. Žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

Rozsudok odôvodnil tým, že žalobca sa žalobou domáhal náhrady škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Michalovce. Uviedol, že písomným podaním navrhol súdnemu exekútorovi vykonať exekúciu pre svoju pohľadávku vyplývajúcu zo zmluvy o úvere č. 9032036 proti dlžníčke F. F., N.. X.X.XXXX. Súdny exekútor pridilil exekučnej veci číslo EX 11412/2009 a následne požiadal súd prvého stupňa o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, pričom súd prvého stupňa poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie až dňa 27.5.2010 (konanie začalo 26.11.2009). Nesprávny úradný postup charakterizoval nevydaním rozhodnutia exekučného súdu v zákonom stanovenej lehote a vykonaním úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok. Ďalej tvrdil, že exekučný súd spôsobom odporujúcim zákonu realizoval úplný judiciálny proces zahŕňajúci zistenie skutkového stavu veci, výberu právnych noriem, aplikácie a interpretácie zvolených noriem na skutkový stav a meritórne rozhodnutie vo veci, čím sa postavil do pozície orgánu vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá mu neprináleží, čím prekročil mieru možného rozhodovania o zákonom vymedzenom okruhu spoločenských vzťahov a porušil tak zásadu právneho štátu - zásadu legality zakotvenú v čl. 2 ods. 2 Ústavy SR. Majetkovú škodu vyčíslil na 125,00 eur ako náhradu istiny s príslušenstvom, ktorá viac nemôže byť priznaná právoplatným rozhodnutím všeobecného súdu vedenom proti dlžníkovi zo záväzkového vzťahu založeného Zmluvou o úvere. Nemajetkovú ujmu vyčíslil na 400,00 eur.

Žalovaná so žalobou nesúhlasila a poukazovala na zmätočnosť podania žalobcu, keďže v žalobe sa vyskytujú nedostatky, ktoré spočívajú v chybnej exekučnej značke exekučného konania, ktoré je vedené na súde, dátumu doručenia podania na súd a dátumu, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody. Žalobca nepredložil jediný dôkaz preukazujúci existenciu exekučného konania, vznik skutočnej škody a nemajetkovej ujmy. Ďalej uviedol, že pokiaľ ide o prieťahy v konaní, všeobecný súd o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v tomto konaní súdu, nakoľko túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Podotkol, že existencia prieťahov v konaní nebola preukázaná, keďže žalobca nepreukázal, že by podal sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva, či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Žalobca sa pojednávania konaného 4.8.2014 nezúčastnil a požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu. Zároveň navrhol dokazovanie, resp. jeho doplnenie, pretože zadal objednávku na vypracovanie znaleckého posudku, ktorý vyčíslil výšku škody, za ktorú zodpovedá žalovaná.

Súd prvého stupňa návrh na odročenie pojednávania neakceptoval, pretože návrh nespĺňal náležitosti ustanovenia § 119 ods. 2 O.s.p. a dôvody v návrhu uvádzané nepovažoval za dôležité dôvody na odročenie pojednávania. Konštatoval, že žalobca o tom, že pojednávajúci sudca nie je vylúčený z prejednávania veci má vedomosť viac ako rok, pretože o tom rozhodol nadriadený súd. Návrh na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom o výške spôsobenej škody súd prvého stupňa považoval vzhľadom na dôvody uvádzané nižšie za nadbytočné. Poukázal na to, že konanie začalo 27.9.2012, preto mal žalobca dostatočný časový priestor a predloženie relevantného výpočtu tvrdenej škody, ako aj iných dôkazov v konaní.

Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním z pripojeného exekučného spisu 16Er 621/2009 tamojšieho súdu zistil, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pre súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého bola doručená súdu 26.11.2009 vo veci oprávnenej POHOTOVOSŤ s.r.o., Pribinova 25, Bratislava proti povinnej F. F., N..XX.X.XXXX, A. V., Č. Ž. XXXX/X, pre vymoženie 328,59 eur s príslušenstvom. Exekučným titulom bolo rozhodnutie Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s., Karloveské rameno 8, Bratislava sp. zn. SR 11757/09 zo dňa 19.8.2009. Stály rozhodcovský súd rozhodol na základe zmluvy o úvere č. 9032036 zo dňa 14.3.2008. Súd vyzval dňa 15.2.2010 súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, aby citovanú zmluvu predložil súdu v lehote 15 dní. Súdny exekútor reagoval dňa 27.2.2010 s tým, že požadovanú úverovú zmluvu súdu nepredloží. Z uznesenia 16Er/621/2009-11 zo dňa 29.4.2010 súd zistil, že súd žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v časti výšky úroku z omeškania čo do 0,15 % denne zo sumy 300,72 eur od 1.3.2009 zamietol. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 26.5.2010. Súd dňa 27.5.2010 vydal vo veci poverenie pre súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého na vymoženie uloženej povinnosti zaplatiť 328,59 eur spolu s 0,10 % úrokom z omeškania denne zo sumy 300,72 eur od 1.3.2009 od zaplata, trovy konania 127,16 eur a trovy exekúcie v prospech oprávnenej POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava proti povinnej F. F., N.. XX.X.XXXX, A. Ž. XXXX/X, V..

Súd prvého stupňa vec právne posúdil v zmysle ust. § 3 ods. 1 a 2, § 5 ods. 1. a 2, § 6 ods. 1, § 9 ods. 1,2, § 15 ods. 1, 2, § 17 ods. 1,2, § 19 ods. 1 až 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon č. 514/2003 Z.z.).

Uviedol, že tento zákon upravuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci a podmienky jej uplatnenia. Štát zodpovedá sa škodu, ktorá bola spôsobená nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci. Nárok musí oprávnená osoba uplatniť postupom upraveným v tomto zákone. Žalobca tvrdil, že jeho nárok vyplýva zo skutočnosti, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote, čím si uplatnil zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Žalobca nepreukázal splnenie hmotnoprávnej podmienky uplatnenia nároku na náhradu škody, a to predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom. Žalobca síce v návrhu uviedol, že o predbežné prerokovanie požiadal, nepredložil však o tom žiadny dôkaz. Žalovaný nepoprel, že mu bol adresovaný návrh žalobcu, tento však vykazoval množstvo nedostatkov spočívajúcich v

jeho všeobecnosti a neurčitosti, neuvedení relevantných informácií týkajúcich sa výšky náhrady škody, neuvedení súdnych konaní, ktorých sa nároky mali týkať a pod. Súd prvého stupňa nevidí akceptovateľný dôvod, prečo by doručenie žiadosti o predbežné prerokovanie mal dokazovať súd alebo žalovaný. Nejde tu o listinný dôkaz, ku ktorému nemá žalobca prístup. Ak si žalobca neponechal kópiu návrhu, dostal sa do dôkaznej núdze a nemôže prenášať dôkaznú povinnosť na súd alebo na druhého účastníka konania. Súd prvého stupňa ďalej uvádza, že ani skutkové tvrdenia žalobcu o tom, že o žiadosti o udelenie poverenia nebolo rozhodnuté v zákonom stanovenej lehote sa nezakladajú na pravde. Z exekučného spisu súd prvého stupňa zistil, že žiadosť o udelenie poverenia bola doručená exekučnému súdu 26.11.2009 a rozhodnuté bolo 27.05.2010. Súd prvého stupňa poukázal na ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa ktorého lehota 15 dní na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak ide o exekučný titul, ktorým je rozhodcovský rozsudok. Exekučný súd teda v predmetnej veci nebol viazaný lehotou na vydanie poverenia. Súd prvého stupňa ďalej uviedol, že lehota na vydanie poverenia začína plynúť doručením žiadosti súdneho exekútora a udelenie poverenia súdu a nie začatím exekučného konania. Argumentácia žalobcu preto neobstojí v žiadnej rovine, pretože jeho tvrdenie o nevedomosti spisovej značky, dátumu kedy bola žiadosť doručená a iných relevantných informácií je zavádzajúce. Žalobca je účastníkom exekučných konaní ako oprávnený, ako účastníkovi mu nič nebránilo získať potrebné informácie zo súdneho spisu. Spisová značka bola zistiteľná aj od súdneho exekútora, ktorému súd mal vydať poverenie. Konanie o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je sporovým konaním a je na žalobcovi, aby tvrdené skutočnosti preukázal. Dôvody, uvádzané v žalobe sú všeobecné a bez znalosti skutkového stavu konkrétnej exekučnej veci. Súd prvého stupňa napokon uviedol, že neexistuje príčinná súvislosť medzi tvrdeným nevykonaním úkonu v zákonom stanovenej lehote a požadovanou škodou. Žalobca vznik škody ani nemajetkovej ujmy neodôvodnil, preto je návrh nedôvodný. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku podal včas odvolanie žalobca. Uviedol odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. f/, g/ a h/ O.s.p. § 205 ods. 2 písm. c/, d/, e/ a f/ O.s.p. Navrhoval zrušiť rozsudok a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Vytýkal súdu, že prejednal vec v jeho neprítomnosti, hoci pre to neboli splnené podmienky v zmysle ust. § 101 ods. 2 O.s.p.. Uviedol, že požiadal o zrušenie pojednávania, uviedol dôležité dôvody a predložil listiny spájané s označenými dôvodmi. Pokiaľ súd prejednal za týchto okolností vec v jeho neprítomnosti, odňal mu tým právo konať pred súdom. Namietal, že vo veci rozhodol vylúčený sudca. Meritórne rozhodnutie vo veci neprichádzalo do úvahy aj preto, že súd v konaní podľa ust. § 15 O.s.p. môže zatiaľ urobiť len také úkony, ktoré nepripúšťajú odklad, s poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 17.10.2012 sp. zn. 11NcC 46/2012-24 ako aj ďalšie, ktoré bližšie necitoval. Podotkol, že nedostatok nestrannosti sudcu je súčasťou pojmu zákonný sudca podľa článku 48 ods. 1 vety prvej Ústavy Slovenskej republiky (III. ÚS 16/2000), s odkazom na ďalšie citované rozhodnutia Ústavného súdu SR. Podotkol, že súd v rovnakom rozhodnutí rozhodol aj o zamietnutí návrhu žalobcu na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. a on podal proti tomuto rozhodnutiu odvolanie, pričom v čase podania odvolania o zamietnutí žaloby, nebolo ešte právoplatne rozhodnuté o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Dôsledkom správania súdu prvého stupňa, keďže predbehol vydaním meritórneho rozhodnutia účinky právoplatného rozhodnutia o prerušení konania z dôvodu rozhodnutia o otázke nestrannosti sudcu, zakladajú porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu, osobitne má jeho možnosť konať pred súdom. Meritórne rozhodnutie súdu prvého stupňa je tak prinajmenšom predčasné. K vedeniu konania v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p. dodal, že vo svojej žiadosti o zrušenie (odročenie) nariadeného pojednávania uviedol, že trvá na svojej osobnej účasti, taktiež na osobnej účasti jeho právneho zástupcu na pojednávaní. Nakoľko súd vo veci na tomto pojednávaní meritórne rozhodol, nemal možnosť vyjadriť sa k tvrdeniam žalovanej, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal a zachytil ich aj v odôvodnení svojho rozhodnutia. Tak došlo k degradácii zásady kontradiktórnosti a k porušeniu práva žalobcu na súdnu ochranu, ako aj k odňatiu jeho možnosti konať pred súdom. Ako strana konania nebol oboznámený s obsahom dôkazov a prednesov a nemal možnosť sa k týmto dôkazom a prednesom vyjadriť a navrhnúť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Odkazoval na konštantnú judikatúru ECtHR. Ďalej žalobca namietal, že sa nemohol vyjadriť k tvrdeniam žalovaného, z ktorých súd pri svojom rozhodovaní vychádzal, ani k dôkazom ktoré súd vykonal. Súd sa dopustil viacerých omylov, keď konštatoval, že žalobcom namietané lehoty na vydanie rozhodnutia boli dodržané. Koncepcia spravodlivého súdneho konania zahŕňa právo na kontradiktórne konanie, ktoré bolo v tejto veci porušené. Konajúci súd neumožnil žalobcovi vyjadriť sa k skutkovým a právnym otázkam vecí. Žalobca ďalej namietal, že nebolo možné vo veci rozhodnúť bez nariadenia pojednávania, pretože tým došlo k porušeniu práva žalobcu na kontradiktórny súdny proces. Ďalej žalobca namietal, že ak žalovaný

nereagoval na výzvu súdu, aby predložil písomné vyjadrenie k žalobnému návrhu, mal súd rozhodnúť o návrhu rozsudkom pre zmeškanie podľa § 153b O.s.p. Vyjadroval sa konkrétne k majetkovej škode ako aj k nemajetkovej ujme. Zároveň aj k návrhu na prerušenie konania, kde dôvodil rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp.zn. 9Co/174/2014.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadрила.

Krajský súd ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podal žalobca v zákonnej lehote, preskúmal rozsudok bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. a rozsudok v súlade s § 156 ods. 1 O.s.p. verejne vyhlásil potom, čo miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku dňa 15.10.2015 o 9.10 hod. v pojednávacej miestnosti č. 221/II. poschodie oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Košiciach dňa 06.10.2015.

Žalobca v odvolaní uvádza všetky odvolacie dôvody, okrem odvolacieho dôvodu podľa ust. § 205 ods. 2 písm. b/ O.s.p., t.j. že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 písm. f/, g/ a h/ O.s.p., že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností: že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolací dôvod podľa ust. § 205 ods. 2 písm. a/ O.s.p. je daný vtedy, ak v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. Žalobca konkrétne namieta, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože súd pojednával vec v jeho neprítomnosti, hoci preto neboli splnené podmienky v zmysle ust. § 101 ods. 2 O.s.p., vo veci rozhodoval vylúčený sudca a súd nesprávne právne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) je potrebné rozumieť taký procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. Vo všeobecnosti ide o taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. K odňatiu možnosti pred súdom konať dochádza tiež vtedy, keď súd vec prejedná a rozhodne v neprítomnosti účastníka konania, hoci nie sú preto splnené podmienky vyplývajúce z ust. § 101 ods. 2 O.s.p.

Súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka; prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy (§ 101 ods. 2 O.s.p.).

Z vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že predpokladom uskutočnenia pojednávania a rozhodnutia v neprítomnosti účastníkov je riadne predvolanie účastníka na pojednávanie, ktorý sa nedostaví a ani nepožiadá z dôležitého dôvodu o odročenie pojednávania.

Predvolanie na pojednávanie sa musí účastníkom doručiť tak, aby mali dostatok času na prípravu, spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať (§ 115 ods. 2 O.s.p.).

V prejednávanej veci z obsahu spisu je preukázané splnenie podmienok pre pojednávanie súdu dňa 04.08.2014 v neprítomnosti účastníkov, preto ak súd vec prejednal a rozhodol na tomto pojednávaní v neprítomnosti účastníkov, neodňal tým žalobcovi (ani žalovanému) právo konať pred súdom.

Z obsahu spisu je zrejmé, že predvolanie na pojednávanie na deň 04.08.2014 bolo doručené právnomu zástupcovi žalobcu dňa 14.07.2014 a žalovanej dňa 14.07.2014. Bola tak zachovaná lehota na prípravu pojednávania v zmysle ustanovenia § 115 ods. 2 O.s.p.

Žalobca požiadal o zrušenie termínu pojednávania a prerušenie konania podaním doručeným súdu dňa 31.07.2014.

Z obsahu spisu odvolací súd mal za preukázané, že sudca po vyvolaní veci na pojednávaní konanom dňa 04. 04. 2014 (č.l. 16 - 17 spisu) zistil, že sa nedostavili účastníci konania, pričom oboznámil ospravedlnenie žalovanej. Na to vyhlásil uznesenie o konaní pojednávania v neprítomnosti účastníkov a vo veci po oboznámení obsahu spisu a prečítaní konkrétnych listinných dôkazov, vyhlásil rozsudok, potom čo uznesením vyhlásil dokazovanie za skončené.

V odôvodnení rozsudku (str. 5) sa súd prvého stupňa zaoberal návrhom žalobcu na odročenie pojednávania a uviedol, že uvádzané dôvody neakceptoval, pretože návrh nespĺňal náležitosti ustanovenia § 119 O.s.p. a dôvody návrhu uvádzané v návrhu nepovažoval za dôležité dôvody na odročenie pojednávania. Zároveň uviedol, že o tom, že pojednávajúci sudca nie je vylúčený z pojednávania veci má vedomosť viac ako rok, pretože o tom rozhodol nadriadený súd.

Odvolací súd dodáva, že uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 3NcC/58/2012-104 zo dňa 19.10.2012 bolo rozhodnuté, že sudca JUDr. Gabriel Štefanič nie je vylúčený z pojednávania a rozhodovania veci vedenej na Okresnom súde Michalovce pod sp. zn. 5C/131/2012.

Návrh na doplnenie dokazovania znaleckým posudkom o výške spôsobenej škody súd prvého stupňa správne považoval vzhľadom na dôvody uvádzané nižšie za nadbytočné.

Pokiaľ ide o rozhodnutie o majetkovej škode a nemajetkovej ujme z odôvodnenia rozsudku jednoznačne vyplýva, že dôvodom pre nepriznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy bolo zistenie konajúceho súdu, že vo veci nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, čím neboli naplnené dôvody, pre ktoré by bol daný základ žalovaného nároku.

Odvolacie námietky žalobcu vo vzťahu k posudzovaniu výšky škody a nemajetkovej ujmy sú teda rovnako bezpredmetné a nemajú žiaden vzťah k napadnutému rozsudku.

Jediná odvolacia námietka, ktorú je možné ako relevantnú preskúmať a posúdiť vo vzťahu ku konaniu vo veci samej a k napadnutému rozsudku je tá, ktorá sa týka vykonania pojednávania dňa 04.08.2014 po podaní žiadosti žalobcu o odročenie pojednávania v súvislosti s jeho opakovanou námietkou, že vo veci rozhoduje vylúčený sudca.

Odvolací súd po preskúmaní rozsudku aj konania, ktoré mu predchádzalo však dospel k záveru, že ani tento odvolací dôvod nie je naplnený s poukazom na hoe citované uznesenie Krajského súdu v Košiciach (3NcC/58/2012-104).

Námietka odvolateľa, že vo veci koná vylúčený sudca teda nie je dôvodná, pretože o nevyhlúčení bolo rozhodnuté právoplatným rozhodnutím nadriadeného súdu, ktorým je súd viazaný.

Z uvedených dôvodov teda nie je naplnený odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s ust. § 221 ods. 1 písm. g) O.s.p. Rovnako nie je daný ani § 221 ods. 1 písm. f) O.s.p., pretože v konaní nebol preukázaný taký postup súdu, ktorým by sa odvolateľovi odňala možnosť konať pred súdom.

Odvolací súd je teda toho názoru, že súd prvého stupňa riadne a úplne zistil skutkový stav veci, tento zistený skutkový stav podriadil pod relevantné ustanovenia hmotného práva, ktoré na danú vec správne aplikoval a interpretoval. V konaní nebola zistená taká vada, ktorá by mala za následok zrušenie napadnutého rozsudku, preto odvolací súd podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil rozsudok ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 1 O.s.p. s použitím § 224 ods. 1 O.s.p. Žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná, ale trovy odvolacieho konania jej nevznikli.

Okresný súd Michalovce (ďalej len „súd prvého stupňa“) uznesením č.k. 5C/239/2012-53 zo dňa 09. 10. 2014 uložil žalobcovi, aby v lehote 15 dní od doručenia tohto uznesenia zaplatil súdny poplatok za odvolanie vo výške 20,- eur podľa položky č. 7a Sadzobníka súdnych poplatkov zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov.

Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd uznesenie v celom rozsahu zrušil bez náhrady. V prvom rade namietal, že uznesenie neobsahuje podstatnú náležitosť tohto druhu rozhodnutia a tým je odôvodnenie. Keďže uznesenie neobsahuje žiadne dôvody skutkové, ani právne, ktoré viedli súd k jeho vydaniu, žalobca môže len hádať. Poukázal na rozhodnutia súdov Slovenskej republiky, kedy nedostatok odôvodnenia považovali za dôvod na zrušenie uznesenia o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za odvolanie podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov. Ďalej namietal, že podľa položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenej nezákonným úradným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej, napríklad odvolanie, dovolanie a podobne, ako je tomu pri položke 1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Poukázal na dôvodovú správu k vládnemu návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, že tento návrh zákona obsahuje legislatívnu zmenu smerujúcu k zavedeniu súdneho poplatku za podanie žaloby s tým, že žaloby sa budú spoplatňovať podľa položky č.1 Sadzobníka súdnych poplatkov. Podľa odôvodnenia pozmeňujúceho a dopĺňujúceho návrhu niektorých poslancov k tomuto zákonu v nadväznosti na zrušenie vecného oslobodenia pri žalobách na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa navrhuje zaviesť paušálny súdny poplatok pre tieto žaloby vo výške 20 eur, čím sa jednak čiastočne zohľadňuje účel vládného návrhu zákona (opatrenia na strane príjmovej časti štátneho rozpočtu) a súčasne sa zlepšuje v porovnaní s vládnym návrhom prístup k spravodlivosti v týchto veciach, nakoľko sa nebude vyberať poplatok podľa percentuálnej sadzby (položka 1), ale práve ako paušálny poplatok, ktorý je podstatne nižší. On ako žalobca podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu, preto súd nebol oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, a nemohol ho vyzvať na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie. Poukázal na záver uvedený v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 29.3.2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007, podľa ktorého za súdne konania, ktoré nie sú uvedené v prílohe zákona č. 71/1992 Zb., t.j. Sadzobníku súdnych poplatkov, sa súdne poplatky nevyberajú. V takomto prípade poplatková povinnosť nevzniká a analogické určenie výšky súdneho poplatku do úvahy neprichádza. V sadzobníku súdnych poplatkov nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Preto poplatková povinnosť mu nebola súdom prvého stupňa uložená zákonne. Takýto postup zo strany súdu predstavuje zásah do jeho základného práva na súdnu ochranu, ktoré je zaručené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ale aj práva na spravodlivý súdny proces v zmysle článku 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd spojených s článkom 12 ods. 1 a článkom 13 ods. 1 písm. a/ Ústavy SR. Uviedol ďalej, že v § 1 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch je vyjadrená ústavná zásada vyplývajúca v článku 59 ods. 2 Ústavy SR, podľa ktorej dane a poplatky možno ukladať zákonom alebo na základe zákona. Zákon v tomto smere stanovil pevné a jasné pravidlá, umožňujúce prístup k súdu a taktiež splnením v ňom obsiahnutých podmienok, preto tieto podmienky musí akceptovať nielen každý, kto sa dovoľáva práva na súdnu ochranu, ale v neposlednom rade aj štát prostredníctvom orgánov súdnej moci. Navyše, podľa ustanovenia § 18ca zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.9.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.9.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.9.2012. V danom prípade bola žaloba žalobcom podaná pred 1.10.2012, konanie teda začalo pred účinnosťou zákona č. 286/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Nutné je preto v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.9.2012, kedy podľa ustanovenia § 4 ods. 1 písm. k/ zákona č. 71/1992 Zb. konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom bolo od platenia súdneho poplatku vecne oslobodené.

Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu ako podané včas a oprávnenou osobou (§ 204 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania v zmysle § 214 ods. 2 O.s.p. v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 212 ods. 1,3 O.s.p. a dospel k záveru, že nie je dôvodné.

Podľa § 1 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov súdne poplatky (ďalej len poplatky) sa vyberajú za jednotlivé úkony alebo konanie súdov, ak sa vykonávajú na návrh a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len poplatkový úkon) uvedené v Sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov, (ďalej len Sadzobník), ktorý tvorí prílohu tohto zákona.

Podľa § 2 ods. 1 písm. a/ citovaného zákona poplatníkom je navrhovateľ poplatkového úkonu, ak je podľa sadzobníka ustanovený poplatok z návrhu. Podľa ods. 4 v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie, pri dovolaní ten, kto podal dovolanie.

V posudzovanej veci súd prvého stupňa postupoval správne, ak napadnutým uznesením vyrubil poplatok žalobcovi v zmysle položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov za podané odvolanie v konaní 5C/239/2012, v ktorom bol vydaný rozsudok vo veci samej dňa 04.08.2014. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a práve toto odvolanie je úkonom zakladajúcim poplatkovú povinnosť odvolateľa, t.j. žalobcu.

V zmysle položky 7a Sadzobníka súdnych poplatkov je výška súdneho poplatku zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom 20,- eur. Sadzobník k tejto položke neobsahuje žiadne poznámky. Text položky 1 Sadzobníka uvádza, že z návrhu na začatie konania, ak nie je ustanovená osobitná sadzba sa platí sadzba uvedená v tejto položke. V poznámkach k položke 1 bode 3 sa uvádza, že poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej.

V položke 7a je stanovená osobitná sadzba súdneho poplatku z návrhu vo výške 20,- eur. Pokiaľ by súd akceptoval názor žalobcu, že poplatok z odvolania sa platí len pri konaní, na ktorý sa vzťahuje poplatok podľa položky 1 Sadzobníka, tak potom napr. ani pri položke 7, kde je uvedený súdny poplatok z návrhu na začatie konania o rozvod manželstva (a pod touto položkou tiež nie je uvedená poznámka k nej), by sa v prípade podania odvolania proti rozsudku neplatil súdny poplatok za odvolanie. Takýto výklad však nezodpovedá gramatickým a logickým princípom, pretože súdny poplatok za odvolanie sa platí v zmysle ust. § 2 ods. 4 veta prvá a odvolateľ má povinnosť ho zaplatiť aj na výzvu súdu, ak ho nezaplatil spolu s poplatkovým úkonom (v tomto prípade odvolaním).

Žalobu žalobca podal na súd dňa 27.9.2012, t.j. za účinnosti znenia zákona o súdnych poplatkoch k 30.9.2012.

V zmysle § 18ca zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30.9.2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30.9.2012, i keď sa stanú splatnými po 30.9.2012. Poplatkový úkon, ktorým je odvolanie proti rozsudku vo veci samej v tomto konaní podal žalobca na súd dňa 28.08.2014. Podal ho teda za účinnosti zákona o súdnych poplatkoch už v znení účinnom od 1.7.2014. Neobstojí preto jeho námietka, že v súvislosti s podaným odvolaním je potrebné aplikovať právny stav platný do 30.9.2012, pretože poplatkový úkon bol žalobcom vykonaný už za znenia zákona účinného práve od 1.7.2014, kedy ust. § 4 ods. 1 písm. k/ zákona o súdnych poplatkoch už bolo zrušené. Len poplatky za konania (napr. podľa pol. 5, pol. 18a, a ďalších Sadzobníka) sa vyberajú podľa predpisov účinných do 30.9.2012, ak sa konanie začalo do 30.9.2012.

Odvolací súd poukazuje aj na odôvodnenie uznesenia NS SR sp. zn. 7Cdo/323/2014 z 28.1.2015, v zmysle ktorého pre spoplatnenie úkonu je rozhodujúce, kedy návrh (žaloba, odvolanie, dovolanie) bol podaný.

Neobstojí ani odvolacia námietka v súvislosti s nedostatočným odôvodnením napadnutého uznesenia vzhľadom k tomu, že ide o uznesenie o vyrubení súdneho poplatku, kde je uvedený dôvod vyrubenia súdneho poplatku, ktorým je odvolanie a uvedená je aj položka podľa ktorej sa poplatok vyrubil. V konaní bol vydaný jeden rozsudok a proti nemu bolo podané jedno odvolanie, takže nie je žiadnych pochyb, aké odvolanie bolo spoplatnené. V predkladacej správe je taktiež poznámka (vzhľadom k tomu, že toto súdne rozhodnutie vydala súdna tajomníčka), že sudca s rozhodnutím súdnej tajomníčky súhlasí, a teda odvolaniu autoremedúrou nemieni vyhovieť.

Z vyššie uvedených dôvodov napadnuté uznesenie odvolací súd v zmysle ust. § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.